

Ministeren for Handel, Industri og Søfart (Kjærbøl): Jeg takker de ærede Ordførere for Socialdemokratiet og Det radikale Venstre for den Tilslutning, de har givet til det foreliggende Lovforslag. Selv om det ikke virker overraskende, at Ordførerne for Oppositionspartierne ikke har kunnet give Tilslutning til Lovforslaget, maa jeg dog alligevel beklage, som jeg maatte gøre det i det andet høje Ting, at de to store Partier i en Situation som den nuværende ikke finder Anledning til at bidrage til gennem denne Lovs Gennemførelse at give et Middel i Hænde til Overvindelse af Vanskelighederne.

Det ærede 12te tingvalgte Medlem, Ordføreren for Venstre (Villemoes), holdt en Tale, der i alt væsentligt, synes jeg, var lig den, som vi tidligere har hørt fra det ærede Medlems Side i dette høje Ting. Det ærede Medlem begyndte paa en Maade, som alligevel gjorde en vis Virkning paa mig, idet den adskilte sig fra tidligere. Det ærede Medlem sagde, at vi maatte indrette os paa at købe i de Lande, hvortil vi sælger, og jeg troede, dette var Indledningen til helt nye Synspunkter hos det ærede Medlem. Det viste sig jo ikke at være rigtigt, men desuagtet vil jeg notere denne Udtalelse, fordi det er en af Valutacentralens store Opgaver at sikre i størst mulig Grad og i fornødent Omfang Købene i de Lande, der vil aftage vore Produkter, først og fremmest vore Landbrugsprodukter.

Det ærede Medlem sagde, at det vilde have været en Fordel, om vi havde udnyttet Muligheden for Indførsel af livsvigtige Varer her til Landet til lave Priser. Jeg vil gerne heroverfor bemærke, at Handelsministeriet har i høj Grad animeret til paa en Tid, da vi havde den tilstrækkelige Valuta og Priserne var rimelige, at indkøbe saadanne Varer, der var fornødne i den Situation, som maatte paaregnes at komme, og som desværre nu for længst er indtraadt. Jeg minder om, at til Trods for en Nedgang i Indkøbet af Korn paa 60 Mill. Kr., har Indførselen i de første 9 Maaneder af indeværende Aar været 57 Mill. Kr. større, end Tilfældet var i det tilsvarende Tidsrum i Fjor.

Det ærede 12te tingvalgte Medlem bemærkede, at der var ingen Skade sket ved, at vi overførte en Række Varer til Frilisten. Det gjorde der for saa vidt ikke, som de Varer, der overførtes, var dem, der havde den mindste handelspolitiske Betydning og blev overført paa en Tid, hvor Valutabeholdningen var om ikke rundelig, saa dog saa anstændig, at man mente at kunne

imødekomme Erhvervene i deres Krav om den størst mulige Frihed til at kunne disponere. Men jeg vil dog gerne gøre opmærksom paa, at det har vist sig, at der er indført i meget store Mængder saadanne Varer, som vi, hvis vi havde kunnet regne med, at den nuværende Situation var saa nær forestaaende, som den var, alligevel helst havde set, at vi ikke havde faaet indført i samme Maal, men i Stedet for havde lagt vore Indkøb over paa andre Varer, som maa anses for at være mere nødvendige, saaledes som Situationen former sig.

Det ærede Medlem var overrasket over ikke at høre nogen som helst Ros fra min Side over mig selv og over Administrationen. Dertil vil jeg kun bemærke, at det beklager jeg, for saa havde der dog været Anledning til en yderligere Kritik. Men i øvrigt vil jeg gøre opmærksom paa, at jeg udi egen Indbildning er en ret beskeden Mand, der helst ikke roser mig selv.

Med Hensyn til § 7 i Loven, der forudsætter Udarbejdelsen af en Halvaarsplan, mente det ærede 12te tingvalgte Medlem, at det var dog et Bevis paa, i hvor ringe Grad vi vurderede Situationen, og hvor haabløst det hele i Virkeligheden var, naar vi kunde tænke os at lave en Halvaarsplan i en Tid som den nuværende. Spørgsmaalet har i øvrigt ogsaa været fremme fra en enkelt Side i det andet høje Ting, og tilsyneladende kan det være meget naturligt, at man fremsætter en saadan Tanke. Paa den anden Side nævnte det ærede Medlem jo ogsaa, at man sikkert fra Handelens Side vilde sætte Pris paa at kunne faa udstedt Attester for det længst mulige Tidsrum, og dette er fuldkommen rigtigt. Under de Drøftelser, som vi er inde i for Øjeblikket om Halvaarsplanen for 1940, har vi selvfølgelig gjort os fuldkommen klart alle de Vanskeligheder, der foreligger i saa Henseende, men dels er vi paa Grund af forskellige Forhold bundet til at udstede Attester for et halvt Aar, dels tror jeg, at det netop med Henblik paa Erhvervenes Dispositionsfrihed er rigtigt, saa langt som det er muligt, at give Attesterne for et længere Tidsrum. Men vi er fuldt ud klar over, at det i mangfoldige Tilfælde vil være nødvendigt at udstede Attesterne for et kortere Tidsrum end det i Loven i Almindelighed forudsatte.

Som et Modstykke til de Vanskeligheder, som Regeringen efter det ærede Medlems Opfattelse skaber for Erhvervslivet, blev det nævnt, at i alle andre Lande undtagen Diktaturlandene havde man sin Frihed til at handle, sin Frihed til at købe.